

TUIS NUUS SPORT SAKE STEMME **VERMAAK** DIE STUDENT LEEFSTYL NW24 TV E-PUBLIKASIES SOEK

BOEKE

Van Wyk Louw veel meer as net 'n digter

24 Junie 2020 18:00

LUISTER: Die digter N.P. van Wyk Louw lees die inleiding van sy epos Raka

Die digter N.P. van Wyk Louw is vanjaar 50 jaar dood. Benewens sy digterskap was hy ook dramaturg en skrywer van prosa. Hy is die enigste skrywer wat die Hertzogprys vir poësie, drama én prosa kon wen.

NETWERK
24+

Die digter N.P. Van Wyk Louw, wat verlede week 50 jaar gelede dood is, word nie net vir sy digkuns onthou nie, maar ook vir sy klavierspel, tennis en sy nederigheid. Mense het hul herinneringe aan Louw met AJ Opperman gedeel.

N.P. Van Wyk Louw het baie van gruwelverhale gehou.

Sy jongste dogter, Reinet Kemp, onthou hy het in die 1950's na Andre DeToth se gruwelflik *House of Wax* gaan kyk.

"Ek wou saamgaan, maar my ma het botweg geweier," sê Kemp.

"Hy het my agterna alles vertel en hy het dit so lewendig beskryf dat ek oplaas vrek bang was."

Dit was in die tyd toe Louw hoogleraar aan die Universiteit van Amsterdam was.

1. Covid-19: Die jongste syfers

Stemme

Murray La Vita

Rubriekskrywer

Murray La Vita is 'n bekroonde rubriekskrywer en profielskrywer vir Netwerk24.

Dán word ons soos Zimbabwe, waarsku Agri SA-leier

Onthul: 'Dramas en intrige' van 'vuil' tabakbedryf

komonsklik
DEEL VAN NETWERK24

MANS

VROUE

SOEK

Bloemblom

Ek is 'n omgee mens. Help graag waar ek kan. Ek hou van dans en soms 'n lekker kuier of braai, maar ek hou ook van 'n rustige aand tuis voor die tv. Ek is redelik...

Nekita

Ek is n sosiale mens wat maklik met ander oor die weg kom. Eerlik, opreg en getrou. Hou niks van oneerlikheid en agterbaksheid nie.

'n Jong N.P. Van Wyk Louw. Foto: Nasionale Afrikaanse Letterkundige Museum en Navorsingsentrum (Naln)

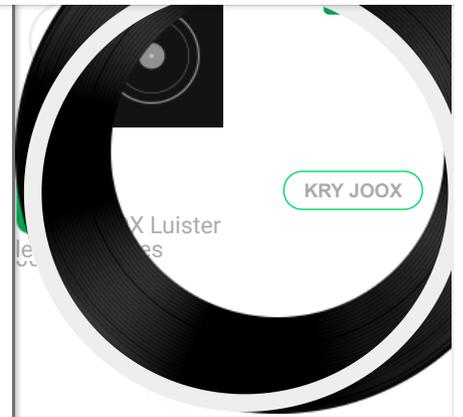
Kemp en haar pa het graag daar in die middestad rondgestap.

“Dan doen ons aan by winkeltjies en so. Hy was mal oor tweedehandse boekwinkeltjies. En oudhede-winkels. Hy was nie vreeslik lief vir feeste nie,” sê sy.

“Hy het vir my twee kosbare boeke present gegee: Die versamelde werke van William Shakespeare en die versamelde werke van William Butler Yeats.

“My pa het gereken dat Yeats een van die grotes is. As ek 'n derde geskenk kan noem: Hy het vir my 'n kruisie gegee wat hy nogal deur 'n priester laat seën het.”

Kemp is die oudste van Louw se twee kinders by sy tweede vrou, die regisseur Truida

NUUSBULLETIN

GEWILDSTE

1. | Covid-19: Die jongste syfers

Stemme

Murray La Vita

Rubriekskrywer

Murray La Vita is 'n bekroonde rubriekskrywer en profielskrywer vir Netwerk24.

Dán word ons soos Zimbabwe, waarsku Agri SA-leier

Onthul: 'Dramas en intrige' van 'vuil' tabakbedryf

sy het jonger broer, Peter.

Louw was voorheen met Joan Wessels getroud en hulle het twee dogters, Ria en Nakkie (Anna), gehad.

Louw en Truida saam met Reinette, Nakkie en Ria. Foto: Nasionale Afrikaanse Letterkundige Museum en Navorsingsentrum (NalN)

Louw het sy laaste digbundel, *Tristia*, aan Reinette en Peter opgedra.

Louw, een van die Dertigers, het 'n paar keer die Hertzogprys gewen. Hy was ook 'n dramaturg en prosaskrywer.

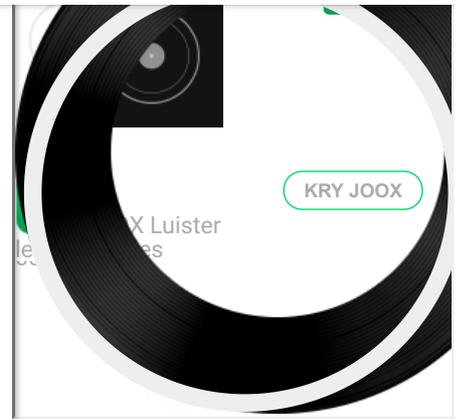
Kemp onthou ander talente van haar pa.

Hy was 'n goeie pianis.

"Hy het eksamens geslaag. Moenie vir my vra wat nie. Lisensiaat? Is dit die woord? En hy was 'n knap tennisspeler. Jy weet, hy was nie op universiteit baie begaan oor sy punte nie. Hy sou kyk hoeveel punte nodig is, en dan gaan speel hy weer tennis."

Louw (naasregs) in 1958 op 'n toer in Zimbabwe (destyds Rhodesië). Foto: Nasionale Afrikaanse Letterkundige Museum en Navorsingsentrum (NalN)

NUUSBULLETIN

GEWILDSTE

1. Covid-19: Die jongste syfers

Stemme

3. NRP keur wet op kubermisdade
Murray La Vita

4. Sasol verkoop belasting
Murray La Vita is 'n
bekroonde
Nigeriese aanle

5. Rubriekskrywer en
profieskrywer vir
2 van ANC ter
skorsing weer
Netwerk24.

Dán word ons soos Zimbabwe, waarsku Agri SA-leier

Onthul: 'Dramas en intrige' van 'vuil' tabakbedryf

Noord-Kaap) gebore.

Die omgewing het 'n invloed op sy werk gehad as 'n mens dink aan gedigte soos "Karoo-dorp: someraand".

Het hy sy skoolopleiding aan die South African College School (Sacs) in Kaapstad voltooi.

“Van Wyk Louw het die palms van sy hande teen mekaar gesit en langsaam vinger ná vinger afgetel terwyl hy sê (met elke woord beklemtoon): ‘Ek is nie 'n professor nie. Ek is ook maar net 'n nederige skrywer.’ ”

Volgens Kemp het hy "nie juis" na Sutherland teruggekeer nie.

"Maar hy het wel oor sy herbesoek geskryf. Hy het weer een van sy onderwysers gesien. Ek en Franz (Kemp, haar man, wat intussen dood is, en 'n voormalige joernalis by *Huisgenoot*) en my ma het Sutherland jare gelede besoek."

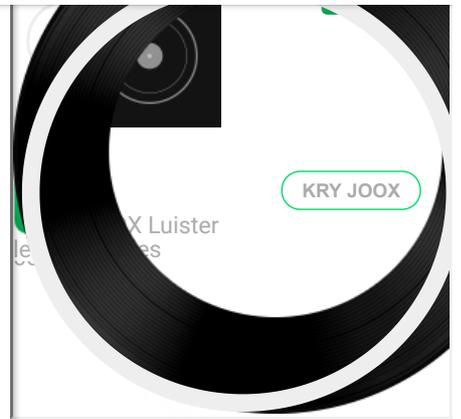
Louw was by tye menssku.

"Mense sou my ouers in hul houthuisie in Clifton besoek, dan sit my pa eenkant met 'n sakdoek oor sy oë. Hy was baie lief vir kinders."

Louw is op 18 Junie 1970 in Johannesburg dood.

Truida Pohl en N.P. Van Wyk Louw. Foto: Nasionale Afrikaanse Letterkundige Museum en Navorsingsentrum (Naln)

NUUSBULLETIN

GEWILDSTE

1. Covid-19: Die jongste syfers

Stemme

3. NRP keur wet op kubermisdade
Murray La Vita

4. Sasol verkoop belasting
Murray La Vita is 'n
Nigeriese aanlede
bekroonde

5. 2 van ANC ter
profieskrywer vir
skorsing weer
Netwerk24.

Dán word ons soos Zimbabwe, waarsku Agri SA-leier

Onthul: 'Dramas en intrige' van 'vuil' tabakbedryf

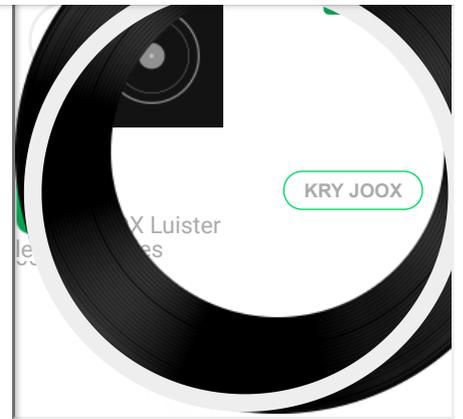
aan die Universiteit van die Witwatersrand oor sy verhandeling besoek.

“Die gesin het toe onlangs Linden toe getrek. Hy het met 'n rooi Bic-pen op 'n eksamenblok vir my 'n kaart geteken van hoe 'n mens by die nuwe huis uitkom. Dit was reeds skemer. Ons het deur die leë hoofgebou saam na sy motor gestap en gesels. Die volgende oggend het ek gehoor hy is dood. Toe ek, sy vrou, dogter, 'n vriendin en huiswerker by sy netjiese kantoor by Wits instap, het die rooi Bic en die eksamenblok nog op die lessenaar gelê.”

Raper, wat ook die biografie *'n Stem vir Suid-Afrika* oor die operasangeres Mimi Coertse geskryf het, was in daardie stadium besig met sy meestersgraad.

“Ek dink my afspraak was 14:00 en toe ons weer sien, was dit skemer.”

Louw was hoof van die department Afrikaans en Nederlands by Wits, 'n pos waarin hy die skrywer C.M. van den Heever opgevolg het.

NUUSBULLETIN

GEWILDSTE

1. Covid-19: Die jongste syfers

Stemme

Murray La Vita

Rubriekskrywer

Murray La Vita is 'n bekroonde rubriekskrywer en profielskrywer vir Netwerk24.

Dán word ons soos Zimbabwe, waarsku Agri SA-leier

Onthul: 'Dramas en intrige' van 'vuil' tabakbedryf

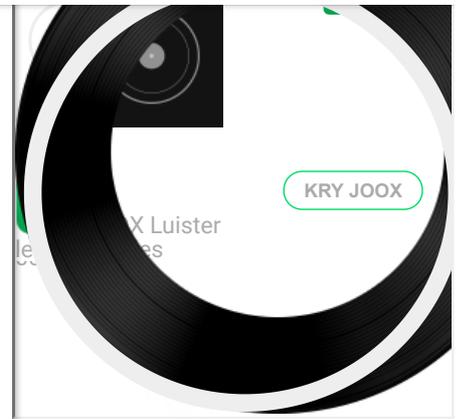
Louw en sy dogter Reinet Kemp in 1953 op Trafalgar-plein afgeneem. Foto: Verskaf deur Reinet Kemp

Raper was gereeld by Louw aan huis. Voordat hy na Linden verhuis het, het hy en sy gesin in Parkview gewoon.

“Ek het Woensdae by hulle in die tuin gaan werk. Dit was eintlik net 'n verskoning – ons het gewoonlik onder die boom gesit en gesels. Sondagaande het ek altyd 'n broodjie by hulle gaan eet. Op een van daardie aande was my motorfiets se voorwiel pap en ek moes dit afhaal. Louw bring toe 'n emmer sodat ons die fiets kon lig. Ons het op ons knieë onder die lamp van die voorportaal se stoepie gewerk.”

Raper het hulle dikwels na die teater vergesel. Hulle het ook saam na 'n produksie van sy epos *Raka* gaan kyk.

“Wyk, soos mense hom genoem het, het baie wyd gelees, onder meer in Duits, Latyn en natuurlik Nederlands. Hy het gesê (die Walliese digter) Dylan Thomas en William Butler Yeats het tot sy aanvoeling vir versnitme bygedra. Hy het ook opgemerk: ‘Ek het al hoe meer sin in Leipoldt.’ Maar hy was die ultramodernis.”

NUUSBULLETIN

GEWILDSTE

1. | Covid-19: Die jongste syfers

Stemme

Murray La Vita

Rubriekskrywer

Murray La Vita is 'n bekoonde rubriekskrywer en profielskrywer vir Netwerk24.

Dán word ons soos Zimbabwe, waarsku Agri SA-leier

Onthul: 'Dramas en intrige' van 'vuil' tabakbedryf

Die akteurspaar Carel Trichardt en Petru Wessels het in Truida Pohl se produksie van Louw se toneelstuk *Die pluimsaad waai veropgetree*.

Trichardt onthou die dag toe Louw 'n repetisie bygewoon het.

“Dit het stil geword toe hy daar inkom. Hy het altyd sag en stadig gepraat. En ná een van die vertonings het Truida ons huis toe genooi. Die geselskap het 'n program vir hom geteken. Hy het ons welkom geheet en ons het die program oorhandig en ons het vir hom ‘Lank sal hy lewe’ gesing.”

En Louw het reageer.

“Hy sê toe: ‘Ek voel vanaand nes Pollie.’ Dit was hul papegaai toe hy 'n kind was. Hulle het Pollie soms begrawe dat net haar kop uitsteek en dan het hy en sy broers vir haar psalms en gesange gesing.”

In 2001 het Truida 'n getekende eksemplaar van *Raka* aan Trichardt en Wessels present gegee.

“Hy het voorin geskryf ‘aan Bokkie 25 Julie 1941’. Hy het haar Bokkie genoem. Sy het vir ons 'n boodskap voorin geskryf en toe val 'n klomp papiere en kwitansies uit. Ek wou dit aan Truida gee, maar sy sê toe dit moet in die boek bly, dis deel daarvan. Dit is nou nog een van my kosbaarste besittings.”

Luister hier hoe Louw die inleiding van *Raka* voorlees.

Die digter Lina Spies het Louw net een keer ontmoet.

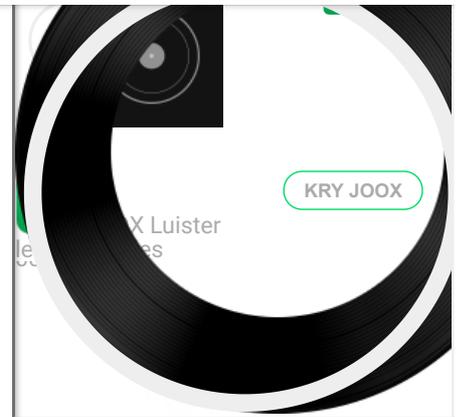

Die digters D.J. Opperman en N.P. Van Wyk Louw. Foto: Nasionale Afrikaanse Letterkundige Museum en Navorsingsentrum (Naln)

“Op 'n aand het (die skrywer) Etienne Leroux in 'n stampvol saal by die Universiteit van die Vrystaat oor sy roman *Sewe dae by die Silbersteins* kom praat. Ek en 'n vriendin, Felicity Watson, was in die gehoor en by die ingang van die saal herken ons toe vir Van Wyk Louw.

“Ons het albei omtrent 'n 'toeval gekry' en was vasbeslote om Van Wyk Louw te ontmoet. En so beland ons toe by die bediening van verversings ná die lesing berekend saam met die skrywer Stephen le Roux (Etienne Leroux se regte naam) en Van Wyk Louw aan dieselfde tafel.

“Die een groot herinnering aan dié aand is toe die bombastiese professor in Nederlandse letterkunde, ene Badenhorst, hom by ons aansluit en sê: ‘Is die professor besig om vir die skrywer 'n lesing te gee?’ Van Wyk Louw het die palms van sy hande teen mekaar gesit en langsaam vinger ná vinger afgetel terwyl hy sê (met elke woord beklemtoon): ‘Ek is nie 'n professor nie. Ek is ook maar net 'n nederige skrywer.’ ”

NUUSBULLETIN

GEWILDSTE

1. Covid-19: Die jongste syfers

Stemme

Murray La Vita

Rubriekskrywer

Murray La Vita is 'n bekroonde rubriekskrywer en profielskrywer vir Netwerk24.

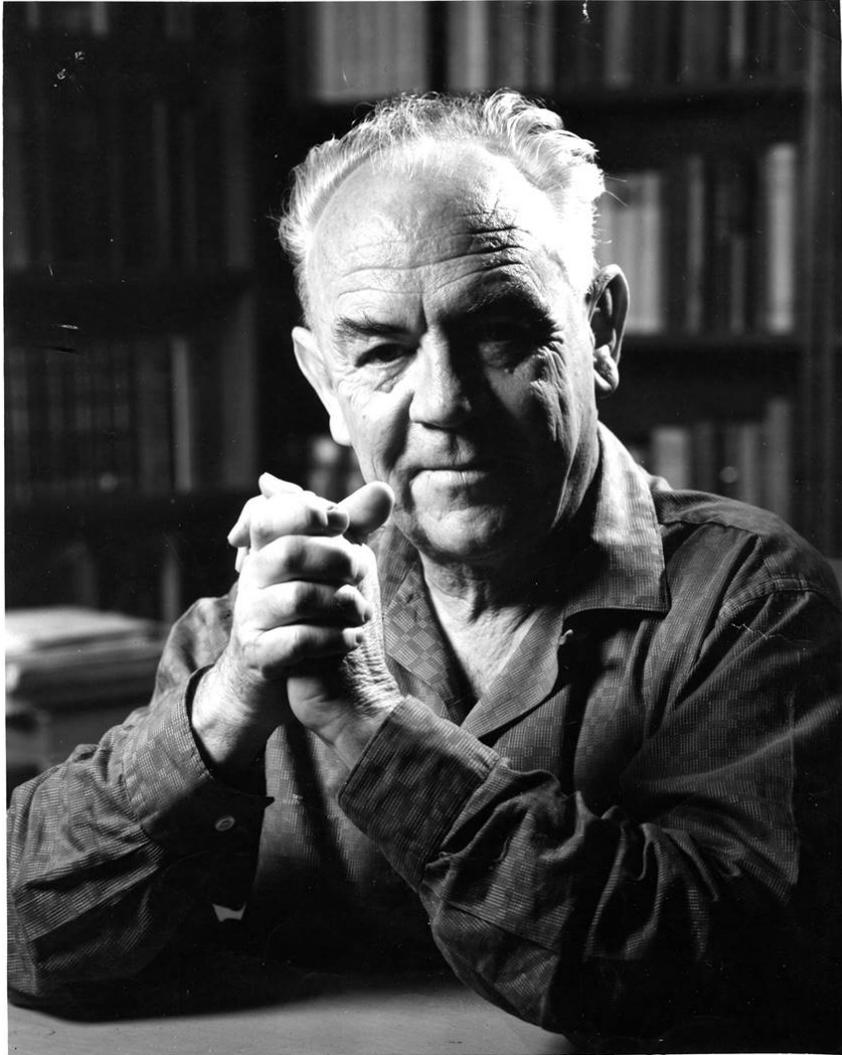
Dán word ons soos Zimbabwe, waarsku Agri SA-leier

Onthul: 'Dramas en intrige' van 'vuil' tabakbedryf

Saterdagavond voor die stadsaal in Johannesburg.

"Ek en sy dogter, Reinet, was op die redaksie van die destydse Sondagkoerant *Die Beeld* toe ons in Junie 1968 na 'n stoeiwedstryd gaan kyk het. Dit het ons groot plesier besorg. Die stoeiers was Die Wilde Man van die Kalahari teen die Gemaskerde Wonder. Bull Hefner was die promotor van die wedstryd en ons het ons kaartjies as gaste van hom ontvang.

"Hy (Louw) was buite om Reinet te kom haal en toe hy hoor waar ons was, sê hy droogweg: 'Ek kan sien julle meisies het dit geniet!' "

Louw is op 18 Junie 1970 dood. Foto: Nasionale Afrikaanse Letterkundige Museum en Navorsingsentrum (Naln)

Nog stories

Van Wyk Louw praat 50 j. later dieper as ooit

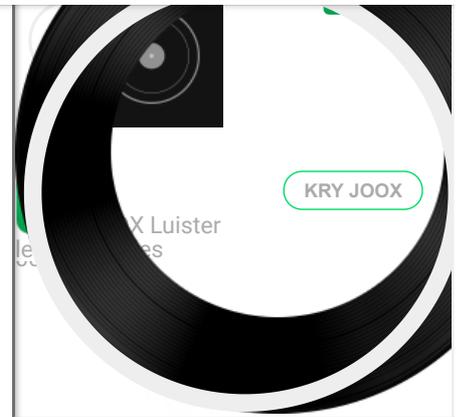
Kaantie wies NP van Wyk Louw?

Kyk hoe word Van Wyk Louw 'Kaaps' vertel

MyStem: Het jy meer op die hart?

Stuur jou mening van 300 woorde of minder na MyStem@netwerk24.com en ons sal dit vir publikasie oorweeg. Onthou om jou naam en van, 'n kop-en-skouers foto en jou dorp of stad in te sluit.

Ons kommentaarbeleid

NUUSBULLETIN

GEWILDSTE

1. Covid-19: Die jongste syfers

Stemme

Murray La Vita

Rubriekskrywer

Murray La Vita is 'n bekroonde rubriekskrywer en profielskrywer vir Netwerk24.

Dán word ons soos Zimbabwe, waarsku Agri SA-leier
Onthul: 'Dramas en intrige' van 'vuil' tabakbedryf